

TEMİZ TOPLUM DERNEĞİ

4 Kasım 2016, Cuma

Sayın Tözün Tunalı

Sosyal Demokrat Parti Genel Başkanı

Lefkoşa.

Kuruluş ilkeleri ve misyonu doğrultusunda toplum sorunlarını irdeleyen ve çözüm önerileri için katkı koymaya çalışan Hareketimiz, gündemine gelen toplumsal münferit konuların yanısıra, önemli olduğuna inandığı bazı saptamaları, ülke yönetiminin araçları olan siyasi partilerle de paylaşma arzusunda. Çünkü; gerek hükümet görevi yapmış, gerek muhalefet görevi yapmış, gerekse siyasi hayatı yeni başlamış partilerle, toplum yararına diyalog kurma, karşılıklı sorgulama, sorunların aşılması adına çözüm önerileri ortaya koyma istemlerimiz, sorumluluklarımızın bir parçasıdır.

Bilindiği üzere; her kamu, kurum, kuruluş ve bireylerin “**görev, yetki ve sorumlulukları**”, **Anayasa, Yasa, Tüzük, Yönetmelik vb.** mevzuat ile belirlenmektedir.

Kanaatimizce, bir ülkenin gelişmesi için, “ülkesel kalkınma planları”nın varlığı birincil önemde ve ön koşuldur.

Anayasamızın **Kalkınma ve Planlama** başlıklı 134. Maddesi aynen şöyledir;

- (1) *Ekonomik, Sosyal ve Kültürel kalkınma plana bağlanır.*
- (2) *Planlama ile ilgili örgütün kuruluş ve görevleri, planın hazırlanmasında, yürürlüğe konmasında, uygulanmasında ve değiştirilmesinde gözetilecek ilkeler ve planın bütünlüğünü bozacak değişikliklerin önlenmesini sağlayacak önlemler yasa ile düzenlenir*

Anayasanın 134.(2) maddesinde öngörülen **yasal düzenleme** de 33/1976 sayılı **Devlet Planlama Örgütünün Kurulması Hakkında Yasa** olarak 1976 yılından beri yürürlüktedir. İlgili yasa, kalkınma ile ilgili planların, nasıl ve kimler tarafından yapılacağı hususlarını gayet kapsamlı bir şekilde belirtmektedir. Bu bağlamda, kısa (bir yıl) ve uzun vadeli (beş yıl) kalkınma planlarının hazırlanmasında “danışma kurulu” olarak görev ifa etmesi gereken **Sosyal ve Ekonomik Konsey**’in oluşumu ile ilgili yasanın 6. maddesi aynen şöyledir;

6.(1) Sosyal ve Ekonomik Konsey, Devlet Planlama Örgütü Müsteşarının başkanlığında, tüm bakanlık temsilcileri ile Kamu İktisadi Teşebbüslerinin, İşçi ve İşveren Sendikalarının, Kooperatiflerin, Ticaret ve Sanayi Odalarının, Yasa ile kurulan meslek teşekküllerinin, Yerel Kuruluşların ve Sosyal ve Ekonomik amaçlı kuruluşların (birlik ve dernekler) temsilcilerinden oluşur.

6.(2) Sosyal ve Ekonomik Konsey yılda en az bir defa toplanır ve plan ve programların yapılması ile ilgili olarak, ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarını tartışır.

Yasanın, siyasi erke yüklediği görev açık ve nettir. Yasa diyor ki, ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınma planlarını hazırlarken, gerek devlet kurumlarını gerekse toplumun

tüm temsilcilerini bir araya getir ve katılımcı çözüm önerileri doğrultusunda plan ve programlar yap. Gelmiş geçmiş hükümet dönemlerine baktığımız zaman, bunların hiçbirinin yerine getirilmediği açıkça izlenebilmektedir.

İşin daha da vahim tarafı ise, ilgili yasanın 17.(2) maddesindeki ifadenin hiçbir siyasi tarafından ciddiye alınmamasıdır. 17.(2) aynen şunu söylemektedir; “*Yıllık programlar, bütçeler ve iş programlarından önce hazırlanır. Devlet bütçesi ile kamu iktisadi teşebbüslerinin, özel yasa ile kurulan kuruluşların ve yerel kuruluşların bütçeleri ve iş programları, yıllık programlara uymak zorundadır*”. Açıkça, yasa “keyfiyet” değil “zorunluluk” öngörmektedir.

Bu zorunluluk kapsamında; **“her yıl hazırlanıp Meclisten geçirilen yıllık “bütçeler”, yasa ile hazırlanması öngörülen “yıllık planlara” dayandırılmadığı için yasal olarak sorunludur”** yorumuna ulaşmak kanaatimizce hatalı olmayacaktır.

Tüm bunlar ışığında;

- Parti olarak; yasaların belirlediği kapsam ve zorunluluk bağlamında **“Kalkınma Planları”**nın gerekliliğine inanıyor musunuz?
- **Gerekliliğine inanmıyor** veya eksik- hatalı buluyorsanız; alternatif herhangi bir çalışmanız oldu mu? Bunlar nelerdir?
- **Gerekliliğine inanıyorsanız;**
  - o Parti ilkelerinize göre, idarecinin yasalarca sorumlu kılındığı bir görevi yerine getirmemesi suç mudur? Evet ise; Kalkınma Planlarının hazırlanması sorumluluğunu yerine getirmeyen hükümetler ve yöneticiler suç işlemiş olmazlar mı?
  - o Partiniz, “ülkesel kalkınma planı” ile ilgili çalışması, planı veya hedefi var mıdır? Var ise, -hükümet yetkisine sahip olduğunuzu düşünerek- plan ve takviminiz nedir?

Gerek görüş talebimizi, gerekse sizin cevaben belirteceğiniz görüş ve yaklaşımlarınızı şeffaflık ilkemiz gereği kamuoyu ile paylaşacağımızı saygılarımızla bildirir, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Temiz Toplum Derneği

(Toparlanıyoruz Hareketi)